

Utlåtande om beslut om skyddande av Hasselskog i Munkviken

Stadsutvecklingsnämnden 24.03.2026
1080/11.02.05/2025

Beredare

Stadsgeodet Daniel Backman, tfn 040 488 6066
fornamn.efternamn@pargas.fi
Planläggningschef Pasi Hyvärilä, tfn 040 488 5918
fornamn.efternamn@pargas.fi

NTM-centralen naturvårdsenhet (nuvarande Tillstånds- och tillsynsverket (LVV)) har 18.12.2025 bett om utlåtande enligt Förvaltningslagen 34 § för skyddande av ca 27,4 ha hasselskog i Munkviken Pargas. Utlåtandetiden var från början till slutet av januari 2026 och utlåtande skall ges gällande områdes- och användningsbegränsningar som ett kommande skyddsbeslut för ifrågavarande område medför. Staden har bett om och fått tilläggstid att ge utlåtande i ärende till slutet av mars månad 2026. Staden och församlingen har också inbokat en terrängsyn 3.2.2026. Tiden att lämna utlåtande har förlängts till 15.4.2026.

Efter terrängsynen 3.2.2026 har LVV skickat ett nytt förslag var ytan som skyddas är 26,6 ha. Det har lämnats bort delar av en höghustomt och en 27 meter bred korridor för den s.k. Karunavägen. På vägområdet finns också hasselbuskar men det har konstaterats att det inte finns alternativ för en väg på annat håll på grund av terrängförhållande och nuvarande byggnation.

Området som föreslås skyddas är ett skogsområde i Munkviken som ägs till största delen av Pargas kyrkliga samfällighet (församlingen) men delvis också av Pargas stad. Naturtypen i skogsområdet som skulle skyddas är hasselskog, som är direkt skyddad enligt naturvårdslagen (9/2023) 64 §. Kriteriet för hasselskog är att den har uppstått naturligt och att det på varje hektar som skyddas finnas minst 20 st. hasselbuskar som är minst 2 meter höga och 2 meter breda. Om kriterierna uppfylls, kan LVV direkt göra skyddsbeslut var man definierar områdesbegränsning och nödvändiga användningsbegränsning för att bevara den speciella naturtypen. Enligt samma paragrafs andra moment sägs det att, "förekomsten av en skyddad naturtyp får inte förstöras eller försämrats." I detta fall skulle åtminstone dessa åtgärder begränsas.

- Byggande av byggnader, byggnationer eller vägar
- Tagande av mark- eller gruvmineral
- Dikande
- Borttagande av växtlighet som är naturlig för hasselskogar
- Att invasiva arter breder ut sig
- Att röra sig med motorfordon förutom dör att göra åtgärder som stöder naturtypen, hämta fallna träd eller underhålla stigar eller vägar
- All annan typ av åtgärder som kan vara till förfång för naturtypen

Området är enligt LVV:s utredning omfattande och av nationell betydelse. Förutom hasselskogen finns det också speciella mossarter i skogen. Arterna finns närmare beskrivna i bifogad utlåtandeförfrågan och områdesbegränsningen finns i slutet av den handlingen i dess bilaga 1. Efter LVV:s skyddsbeslut registreras områdesbegränsning i fastighetsregistret och skyddet av området kommer i kraft

Utlåtande

Pargas stad är stolt över att det inom kommunen finns områden vars naturvärden är unika på nationell nivå och det är något som skall lyftas fram bättre i framtiden. I dagsläget är Munkviksskogen känd i staden och i regionen för dess fina stigar och stränder och är ett ställe som invånarna flitigt använder. Det är någonting som behöver kunna fortsätta. I Munkviken finns unika värden och hasselskogar och det är viktigt att sådana områden bevaras för framtiden.

Trots det är staden väldigt förvånad över tillvägagångssättet, när LVV meddelar att området skyddas utan diskussion med staden som markägare eller utan att tillsammans med planläggningen granska det rådande planläget för det tilltänkta området. I beredningen står det att den tidigare ELY-centralen har med markägarna diskuterande skydd av skogarna. ELY-centralen har inte diskuterat med staden om detta, enligt uppgift nog med församlingen, senast för ett antal år sedan. Den obefintliga kommunikationen ledde till att myndigheten missat att nordliga delar av det tilltänkta skyddsområdet är delvist detaljplanerat för boende och framförallt missat en vägsträckning som återfinns på detalj-, general-, och landskapsplanenivå. I utlåtandet står det att Pargas stad har anmält område som ett utvecklingsprojekt 2026. Det stämmer inte, området finns inte i [planlägningsprogrammet 2026](#) området är inte i stadens ägo det finns inget utvecklingsavtal om området. Genom diskussion med staden och markägarna kunde dessa missar ha undvikits.

När det är fråga om skyddsbeslutsförslag nära tätbebyggelse, efterlyser staden som ett minimi, diskussion och en möjlighet att planera tillsammans, i stället för att det görs omfattande skyddsbeslutsförslag. Kommuner gör i samband med detaljplanering omfattande naturinventeringar. När en sådan process finns inbakat i planläggningen, borde beaktande områdets naturvärden via planläggning vara den process som tillämpas i närheten av stadscentra i stället för att på annat sätt skydda väldigt omfattande områden.

Pargas stad accepterar skyddande av området enligt ändringen som LVV har framfört efter terrängsynen. Nedan finns motiveringar till varför det är viktigt att vägområdet hålls utanför området som skyddas.

Det finns för tillfället endast en fast förbindelse från Pargas till fastlandet (lv 180, Skärgårdsvägen), vilket försätter staden och dess invånare, besökare och näringsliv i en sårbar position. För att säkerställa försörjningsberedskapen bör denna förbindelse få en fungerande ersättande förbindelse som skulle möjliggöra industrins tunga transporter i exceptionella situationer. För detta behov har det planerats en sträckning av den så kallade Karunavägen (Regionväg Pargas–Sagu/Kimitoön), vars byggande redan i årtionden säkerställts i planer som styr markanvändningen på olika nivåer. Avgränsningsbeslutet för naturtypen ska inte hindra möjligheten att anlägga vägen, utan vägsträckningen ska lämnas utanför avgränsningen.

Sträckningen av Karunavägen har anvisats i landskapsplanen och generalplanen och den har även beaktats i detaljplanerna som gäller i området. Det är fråga om en viktig vägförbindelse vars nödvändighet utretts så sent som vid uppgörandet av etapplandskapsplanen för tätorternas markanvändning, service och trafik (2018) (uppdatering av vägnätsplanen Pargas–Kimitoön, 2014). Förbindelsen har anvisats redan i den föregående generalplanen för centrumregionen i Pargas (1995) och den anvisas i den endast några år gamla generalplanen (2022) i enlighet med sträckningen i landskapsplanen som en riktgivande vägsträckning.

NTM-centralen har inte motsatt sig vägsträckningen i generalplanen i sina utlåtanden om planen eller i myndighetssamråden.

I den färska generalplanen för Pargas centrum baserar sig de anvisade naturskyddsområdet (SL) och området som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald (delområdet luo-10, se kartbilaga) på GIS-datamaterial om naturtypsavgränsningar som erhållits av NTM-centralen. Då hade naturtypen hasselskog avgränsats så att den inte sträckte sig innanför området av den riktgivande vägförbindelsen förutom till en mycket liten del på en stig som leder till gatan Tennstopet. Avgränsningen av den skyddade naturtypen som nu framförts i begäran om utlåtande är betydligt mer omfattande än tidigare och den sträcker sig över den riktgivande vägförbindelsen ända till bostadsområdet Tennby.

I landskapsplanen har södra delen av Munkviken, Tennby och Muddais anvisats som ett utredningsområde för utvidgning av samhällsstrukturen, vilket är ett område som ska reserveras för utveckling på lång sikt. Syftet med beteckningen är att förutse utveckling och säkerställa att det finns reserv för planering och hållbar utvidgning även i framtiden. I generalplanen för Pargas centrum anvisas i enlighet med landskapsplanen reservområden för boende (A-1/res och AP/res) i området Tennby-Muddais. Dessa bostadsområden ligger i närheten av sträckningen för Karunavägen och trafikförbindelserna till dessa områden måste kunna ordnas på ett ändamålsenligt sätt, vilket sträckningen av Karunavägen erbjuder goda möjligheter till. Även för att förbereda sig för denna framtida utveckling ska möjligheterna till att anlägga Karunavägen inte hindras.

Bilaga

Begäran om utlåtande VARELY/7365/2025
Hörande LVV-U/22178/2026
Utdrag ur generalplanen
Utdrag ur detaljplanen

Föredragande

Stadsgeodet Daniel Backman, tfn 040 488 6066
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag

Stadsutvecklingsnämnden besluter ge ovanstående utlåtande.

Beslut

Delgivning

Livskraftscentralen/I.I., stadsgeodeten, planläggningschefen, ledande miljövårdsinspektör, grönserviceplaneraren
